

קוֹנְטֵרִס

זְכוּי הַרְבִּים

יְבָאָר וַיְגַלֶּה אֶת מַעֲלַת הַזּוֹכָה וּמְזוּכָה אֶת הַרְבִּים, שְׂאֵז זְכוּתוֹ תִּגָּן
בְּעֵדוֹ לְהַנְצִיל מִכָּל מִינֵי רָעוֹת וּמִשְׁחִיתִים, וְהוּא מְאֹד חָשׁוּב
בְּשָׂמִים, וּלְמַעַלָּה בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים מְאֹד מְשֻׁבָּחִין
וּמְתַפָּאֲרִין עִם הָאָדָם הַזּוֹכָה וּמְזוּכָה אֶת הַרְבִּים, וְדַבְּרוּ נִשְׁמַע
וְנִתְקַבֵּל לְמַעַלָּה.

בְּנוֹי וּמִיָּסָד עַל־פִּי דְבָרֵי

רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוֹן

בוֹצִינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, אָדוֹנָנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ

רַבִּי נַחֲמָן מְבַרְסֶלֶב, זְכוּתוֹ יִגָּן עָלֵינוּ

וְעַל־פִּי דְבָרֵי תְלָמִידוֹ, מוֹרְנוּ

הַגְּאוֹן הַקְּדוֹשׁ, אֹר נִפְלָא, אֲשֶׁר כָּל רֵז לֹא אָנִיס לִיָּה

רַבִּי נֵתָן מְבַרְסֶלֶב, זְכוּתוֹ יִגָּן עָלֵינוּ

וּמִשְׁלָב בְּפִסּוּקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, כְּתוּבִים וּמֵאֲמָרֵי

חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים מְגַמְרָא וּמְדַרְשִׁים וְזֵהר הַקְּדוֹשׁ

הוּבָא לְדָפוּס עַל־יְדֵי

חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב

עִיה"ק יְרוּשָׁלַיִם תוֹבֵב"א

מוֹהֲרָא"ש נ"י אָמַר: אֵין לְתַאֲר וְאֵין
לְשַׁעַר אֶת מַעֲלַת הַמְּזֻכָּה אֶת הָרַבִּים,
וְיָמֵי שְׁעוֹסֵק תָּמִיד בְּזָכוּי הָרַבִּים,
מוֹחֲלִים לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו.

(אמרי-מוהרא"ש, חלק ב', סימן תתמז)

קונטרס

זכוי הרבים

.א

המזכה את הרבים זכותו גדולה מאד בשמים, וכל מה שמבקש מתקבל למעלה.

בני ובנותי היקרים! עליכם להתחזק באמונה פשוטה בו יתברך, לדעת שהקדוש-ברוך-הוא מנהיג את עולמו בהשגחה פרטית, ודבר גדול ודבר קטן לא נעשה מעצמו, אלא בהשגחת המאציל העליון, וכפי שאדם מכניס בעצמו ידיעות אלו, שכל אשר עובר עליו זה ממנו יתברך, כן יכול לקבל ידיעות אלו בנקל. כמאמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רנ), שכש'אדם מכניס בעצמו את הדעת העליונה, שהקדוש-ברוך-הוא מנהיג את עולמו בהשגחה פרטית, אז בנקל לו לקבל כל דבר, ואפלו שיש לאדם יסורי תפת, אשר בהכרח שירגיש את היסורים, אבל אם אדם מכניס בעצמו את

הקדוש-ברוך-הוא, אז בנגל לו לקבל את היסורים; כי כל מיני צער וכל מיני יסורים, אינם רק מחמת חסרון הדעת, כי מי שיש לו דעת, ויודע שהכל בהשגחה מהשם יתברך, אין לו שום יסורים, ואינו מרגיש שום צער, כי (איוב א, כא): "ה' נתן וְה' לקח, יהי שם ה' מברך". וככל שאדם מכניס בעצמו ידיעות אלו, יותר קל לו לקבל את היסורים. ובאמת לצערנו הרב, יש כל-כך הרבה בעלי יסורים, שעוברים עליהם יסורי תפת. ובפרט מי שאבד את יקירו, אשר אין עוד יסורים כאלו, והיסורים פואבים לו מאד מאד, ובהכרח לו לבכות בכל יום כשמזכיר עצמו שחסר לו יקירו, שאבד את מאור עיניו; כי הילדים הם מאור העינים, או אבא או אמא הם מאור עינים. ומי ששפל את ילדיו, בר מינן, איזה צער זה?! עם כל זאת, כשאדם מכניס בעצמו אמונה פשוטה בו יתברך, ויודע שהקדוש-ברוך-הוא מנהיג עולמו בחסד וברחמים, בצדק ובמשפט, ובודאי יש בזה חשבון, אשר דבר זה הוא למעלה מהשגתנו, אז הוא עולה למעלה מכל היסורים האלו, כי יודע שהנשמות נמצאות במקום בטוח, כמו שאמר רבנו ז"ל בשעה שנפטר לו בן: אני צריך ללכת אחריו, ובזה אני מחיה את עצמי, שסוף כל סוף הבן שלי נמצא בהיכל של הקדוש-ברוך-הוא, ובזה מתנחמים — כשיודעים שהבנים ששכלו, בר מינן, או

הַיְקִירִים שְׁאֲבָדוּ, נִמְצְאִים בְּמָקוֹם בְּטוֹחַ, וְסוּף כָּל סוּף גַּם אָנוּ נִצְטָרָךְ לְלַכֵּת לְשֵׁם, זֶה יְכוּל לְהַקְלֵ עַל הַצַּעַר וְהַיְסוּרִים. וּמִסְפָּרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּרִכוֹת ה:), שְׂרָבִי יוֹחֲנָן הָיָה לוֹ עֲשָׂרָה יְלָדִים, וְשָׁכַל אֶת כָּלָם, וְהִיָּתָה לוֹ עֶצֶם קִטְנָה פְּחוּת מִשְׁעוֹרָה, וַיֵּשׁ אוֹמְרִים שְׁהִיָּתָה זֹו שֵׁן שְׁהַחֲזִיק בְּכִיסוֹ, וּכְשֶׁרָאָה בַּעַל יְסוּרִים, בַּעַל דְּכָאוֹן, הַשְּׂרָוִי בְּמִרְיוֹת וְכוּ', הוֹצִיא לוֹ אֶת הַשֵּׁן אוֹ הַעֶצֶם הַקִּטְנָה שְׁהִיָּתָה בְּכִיסוֹ, וְהִרְאָה וְאָמַר: תִּרְאָה, זֶה מִעֲשָׂרָה יְלָדִים שְׁשָׁכַלְתִּי, וְאַף-עַל-פִּי-כֵן אָנִי מְחַיֶּה אֶת עֶצְמִי בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ. וְכֹךְ נָחַם אֶת כָּל סוּבְלֵי יְסוּרִים וְחֲלָאִים רָעִים. וּבְאַמַּת "זְכוּי הַרְבִּים" זֶהוּ דָּבָר נִפְלָא מְאֹד מְאֹד, בְּכָל־לֵיּוֹת וּבְכָרְטִיּוֹת וּבְכָרְטִי פְּרָטִיּוֹת. בְּכָל־לֵיּוֹת — כְּשֶׁרוֹאִים בְּנֵי-אָדָם שְׁבוּרִים וּרְצוּצִים, צְרִיכִים לְהַחֲיוֹת וּלְחַזֵּק וּלְעוֹדֵד אוֹתָם, וּבְכָרְטִיּוֹת — כְּשֶׁרוֹאִים שְׁמַנְתְּקִים נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, צְרִיכִים לְהַחֲזִירָם בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וּבְכָרְטִי פְּרָטִיּוֹת — כְּשֶׁרוֹאִים אֶחָד שֶׁנִּכְשַׁל בַּעֲבֻרוֹת חֲמוּרוֹת, צְרִיכִים לְתַפְסוֹ וּלְהַחֲזִירוֹ אֶל הַשְּׂרָשִׁים, אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיִזְכֶּה לְקַיֵּם אֶת הַתּוֹרָה וְהַמְצוּוֹת. וְכֵן כְּתוּב בַּזֹּהָר (תְּרוּמָה קכח): אוֹף הָכִי הֵהוּא זִכָּאָה בְּעֵי לְמִרְדָּךְ בְּתַר חֲיָבָא [אֵלֹו הַזִּכָּאִים צְרִיכִים לְרוּץ אַחַר אֵלֹו הַחֲיָבִים, שְׁנַתְּרַחֲקוּ מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא], וּלְמַקְנֵי לֵיהּ בְּאַגְר שְׁלִים [וּיְכַדָּאֵי לְשֵׁלָם לָהֶם שְׁכָר גָּדוֹל, כְּדֵי לְתַפְּס

אֶת אֱלוֹ הַנְּשָׁמוֹת שֶׁנִּתְרַחֲקוּ מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִקְרַבְּם אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, בְּגִין דִּיעֲבַר מִנֶּה הֵהוּא זְהָמָא [כְּדִי לְהוֹרִיד מֵהֶם הַזְּהָמָה; כִּי כִשְׂאָדָם חוּטָא, מִתְלַבֶּשֶׁת עָלָיו זְהָמָה שֶׁל הַקְּלָפוֹת וְהַסְטָרָא אַחֲרָא], וַיִּתְכַּפֵּיָא סְטָרָא אַחֲרָא [וּבְזָה שֶׁמְקַרְבִים אָדָם אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, מְכַנְיָעִים אֶת הַסְטָרָא אַחֲרָא וְהַקְּלָפוֹת], וַיַּעֲבִיד לְנַפְשָׁהּ, בְּגִין דְּאִתְחַשֵּׁב עָלֶיהָ כְּאֵלוֹ הוּא בְּרָא לָהּ [וּבְזָה שֶׁמְקַרְבִים יְהוּדִים אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הֲרִי כְּאֵלוֹ אִתָּהּ בְּרֵאתָ אוֹתוֹ, כְּאֵלוֹ אִתָּהּ הוֹלֵדָתָ אוֹתוֹ], וְדָא אִיהוּ שְׂבַחָא דִּיסְתַּלְק בֵּיהּ יִקְרָא דִּקְדוּשָׁא בְּרִיךְ הוּא יִתִּיר מִשְׂבַּחָא אַחֲרָא, וְאִסְתַּלְקוּתָא דְּאִתִּיר מִכְּלָא [וְזֶה הַשְּׂבַח שֶׁעוֹלָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, יוֹתֵר מִכָּל הַשְּׂבַחִים, וְהוּא עוֹלָה לְמַעְלָה מִכָּלִּם]; הֵינּוּ כְּשִׁיְהוּדֵי מְקַרְבִים יְהוּדִים אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמְכַנְיָס בָּהֶם יִרְאֵת שָׁמַיִם, וּמְזַכֶּה אוֹתָם לְקַיִם אֶת הַמְצוּוֹת, לְחַזֵּר בְּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה, הוּא חָשׁוּב אֲצֵל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹתֵר מִכָּלִּם. מַאי טַעְמָא? בְּגִין דְּאִיהוּ גָרִים לְאַכְפָּיָא סְטָרָא אַחֲרָא [מִפְּנֵי שֶׁהוּא גּוֹרֵם לְהַכְנִיעַ אֶת הַסְטָרָא אַחֲרָא, שֶׁהֵם הַקְּלָפוֹת וְהַהֲעֲלָמוֹת, הַמַּעְלִימוֹת וּמִסְתִּירוֹת אֲמִתּוֹת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ]; כִּי בְּאֵמֶת, אִם אָדָם הָיָה מְכַנְיָס בְּעֲצָמוֹ יְדִיעוֹת אֱלוֹ, שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְחַיֶּה וּמְהַיָּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיָּאָה כְּלָהּ, אֲזִי הָיָה שָׂמַח וְעֲלִיז. אֵךְ לָמָּה אָנוּ

שבוירים ורצוצים, ועוברים עלינו משברים וגלים, ומכל שכן וכל שכן, אם נכשלונו בעוונות, אשר כל אחד ואחד יודע מה עבר עליו בחיים, ואיך נתרחק מאין סוף ברוך הוא, לכן עובר עליו מה שעובר, ועל-ידי שמזפים את הרבים, ומקרבים יהודים אל הקדוש-ברוך-הוא, מעלים את היפי דקדשה. ולאסתלקא יקרא דקדשא בריך הוא [על-ידי-זה נתעלה יקר הקדוש-ברוך-הוא]. ובשביל זה פתוב אצל אהרן הכהן (מלאכי ב, ו): "ורבים השיב מעון", אהרן הכהן כל ימיו עשה חסד עם בני-אדם, כל ימיו קרב יהודים אל הקדוש-ברוך-הוא. וכתוב (שם): "בריתי היתה אתו"; הקדוש-ברוך-הוא נתנו מתנה, שהוא ישאר כהן כל הדורות, רק בזכות שעשה שלום בין נשמות ישראל, בין איש לאשתו, בין אדם לחברו, שזה נקרא זכוי הרבים להקדוש-ברוך-הוא. תא חזי [בא וראה], כל מאן דאחיד בינא דחייבא [כל המחזיק בידיהם של אלו החייבים שחטאו, והוא מאמץ, מחזק ומעודד ומשמח אותם], ואשתדל ביה למשבק ארחא בישא [משתדל שיעזבו את הדרך הרעה שאחזו בה עד כה], איהו אסתלק בתלת סלוקין, מה דלא אסתלק הכי בר נש אחרא [הוא הולך מעולם לעולם עד רום העולמות, שלשה עולמות: עשיה, יצירה, בריאה, עד כסא הכבוד, שלא עלה שם אף אדם]; הינו אם אדם עוסק לקרב רחוקים אל הקדוש-

בְּרוּךְ-הוּא, הוּא עוֹלָה בְּעֲלֵיהָ כְּזוֹ, שְׁאִין לְשַׁעַר וְאִין
 לְתֹאֵר כָּלָל. גָּרִים לְאַכְפֵּיָא סְטָרָא אַחְרָא [לְכֹלוֹת אֶת
 הַסְטָרָא אַחְרָא וְהַקְלָפוֹת], וְגָרִים דִּי־סִתְלָק קִדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא בִיקְרָה [וְהוּא גוֹרֵם, שְׂפִיתְעֲלָה הַכְּבוֹד שֶׁל הַקְדוּשָׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא, הִזִּיז שֶׁל הַקְדוּשָׁ-בְּרוּךְ-הוּא], וְגָרִים לְקִימָא
 כָּל עֲלָמָא בְּקִיּוּמָה לְעֲלָא וְתַתָּא [וְגוֹרֵם שְׂשֻׁמוֹ שֶׁל
 הַקְדוּשָׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִתְעֲלָה יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ לְעַד וּלְנֹצַח
 נְצָחִים מְעוֹלָם לְעוֹלָם], וְעַל הַאי בְּרַ נֶשׁ כְּתִיב (מְלָאכִי ב,
 ה): "בְּרִיתִי הִיְתָה אִתּוֹ הַחַיִּים וְהַשְּׁלוֹם", וְזָכִי לְמַחְמִי
 בְּנִין לְבָנוֹי, וְזָכִי בְּהַאי עֲלָמָא וְזָכִי לְעֲלָמָא דְאַתִּי, [מִי
 שְׁזוּכָה לְקָרֵב נְפֻשׁוֹת אֶל הַקְדוּשָׁ-בְּרוּךְ-הוּא, זוּכָה
 לְרֹאוֹת בְּנִים וּבְנֵי בְּנִים], וְכֹל מְאָרִי דִּינִין לָא יְכַלִּין
 לְמִידָן לֵיה בְּהַאי עֲלָמָא וּבְעֲלָמָא דְאַתִּי, וְעַאל בְּתַרִּיסָר
 תַּרְעֵי וְלִית מָאן דִּי־מַחֵי בִידָה [כָּל מִינֵי דִינִים לֹא יְכוּלִים
 לְתַפְסוֹ, לֹא בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא בְּעוֹלָם הַבָּא, וְהוּא עוֹלָה
 בְּשִׁלְשָׁה-עָשָׂר שְׁעָרִים עֲלִיוֹנִים, וּמִתְעַנֵּג בְּזִיזוֹ הַשְּׂכִינָה,
 וְאִין מִי שְׂיִמְחָה בּוֹ]. וְעַל דָּא כְּתִיב (תְּהִלִּים קיב, ב): "גִּבּוֹר
 בְּאַרְץ יִהְיֶה זֶרְעוֹ דוֹר יִשְׂרָאֵל יְבָרֵךְ, הוֹן וְעֶשֶׂר בְּבֵיתוֹ,
 וְצִדְקָתוֹ עוֹמֶדֶת לְעַד, זֶרַח בַּחֲשֵׁךְ אֹר לְיִשְׂרָאֵל" וְגוֹ'. בְּנֵי
 וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! מִי שֶׁרַק מְעִין בְּדַבְרֵי הַזֶּהר הָאֵלוֹ,
 הַמְדַבְּרִים מִשְׁבַּח הָאָדָם הַמְזוּכָה אֶת הַרְבִּים, וְאִיזוֹ זְכוּת
 יֵשׁ לוֹ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וְהַקְדוּשָׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִשְׁתַּבַּח בּוֹ,
 הוּא כְּבָר לֹא יִהְיֶה כְּרָגַע לְחֻזֵק וּלְעוֹדֵד וּלְשִׂמְחָה אֶת

נשמות ישראל, ולקרב אותם אל הקדוש-ברוך-הוא.

ב.

עקר זכוי הרבים הוא להכניס בבני-אדם אמונה פשוטה בו יתברך, שזה מכניס בו שמחה להחיות עצמו בזה העולם.

בני ובנותי היקרים! עליכם לזכור, שעקר זכוי הרבים הוא להכניס בבני-אדם אמונה פשוטה בו יתברך; כי בעוונותינו הרבים, הערב-רב שנתערבו בין נשמות ישראל, מנתקים מליונים יהודים מהאמונה הפשוטה, עד שיש רשעים ארורים, שאינם מתבישים לדבר נגד הקדוש-ברוך-הוא בפומבי, נגד כל הקדוש לעם ישראל, נגד התורה הקדושה, נגד המצוות של הקדוש-ברוך-הוא, בר מינן, וממלאים את הארץ עם כפירות ואפיקורסות, עם גאוף, שקוץ, תעוב, זהום, ערם, עד שמכשילים את כלם בפגם הברית, מראים כל מיני סרטי זמה, כל מיני תמונות תועבה, כדי לגרות את היצר, ולהכניס כפירות ואפיקורסות, ובזה מסלקים את השכינה מהעולם, רחמנא לצלן. אבל אשרי האדם הזוכה לזכות את הרבים, למלא את כל הארץ עם אמונה פשוטה בו יתברך, שאנחנו נדע, שהקדוש-ברוך-הוא מחיה ומטה ומקיים את כל הבריאה כלה, אשר אין עוד דבר גדול מזה. ואומרים חכמינו

הקדושים (אבות ה, כא): כָּל הַמְזֻכָּה אֶת הַרְבִּים, אֵין חָטָא בָּא עַל יָדוֹ. וְכָל הַמְחַטִּיא אֶת הַרְבִּים, אֵין מִסְפִּיקִין בְּיָדוֹ לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה, מִשֶּׁה זָכָה וְזָכָה אֶת הַרְבִּים — זְכוּת הַרְבִּים תְּלוּי בּוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר (דְּבָרִים לג, כא): "צְדָקַת הַיּוֹי"ה עָשָׂה וּמִשְׁפָּטָיו עִם יִשְׂרָאֵל", יִרְבְּעַם חָטָא וְהַחֲטִיא אֶת הַרְבִּים, חָטָא הַרְבִּים תְּלוּי בּוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר (מְלָכִים-א טו, ל): "עַל חַטָּאת יִרְבְּעַם בֶּן נֹכַח אֲשֶׁר חָטָא וְאֲשֶׁר הִחֲטִיא אֶת יִשְׂרָאֵל"; מֵאֵז שֶׁמֶשֶׁה רַבְּנוּ עֲמַד בְּהַר סִינִי, וְקִבַּל אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וּפְרָסָם אוֹתָהּ לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל, בְּכָל דוֹר וָדוֹר יֵשׁ לָנוּ צְדִיקִים קְדוּשִׁים, חַכְמֵי יִשְׂרָאֵל, שֶׁמְמַשִּׁיכִים אֶת הַמְסוּרָה הַלְּאָה. כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (אבות, פֶּרֶק א'): מִשֶּׁה קִבַּל תּוֹרָה מִסִּינִי וּמְסָרָה לַיהוֹשֻׁעַ וַיהוֹשֻׁעַ לְזִקְנִים וְזִקְנִים לְנְבִיאִים, וְנְבִיאִים מְסָרוּהָ לְאַנְשֵׁי כְּנֶסֶת הַגְּדוּלָּה; וְכִף הוֹלְכַת הַמְסוּרָה מִדוֹר דוֹר, עַד יְמֵינוּ אֵלּוּ, שֶׁבְּכָל דוֹר וָדוֹר הַצְּדִיקִים נִקְרָאִים מִשֶּׁה (לְקוּטִי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ב'), שֶׁהֵם מְגַלִּים וּמְפָרְסְמִים אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, מְגַלִּים וּמְפָרְסְמִים אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, הֵם אֲשֶׁר מְזַכִּים אֶת הַרְבִּים בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה וּבִקְיוּם הַמְצֻוֹת. בְּשִׁבִיל זֶה מִי שֶׁמְזַכֶּה אֶת הַרְבִּים, מְבַטֵּחַ לוֹ שֶׁחָטָא לֹא יָבוֹא עַל יָדוֹ, וְהוּא נִכְלָל בְּנִשְׁמַת מִשֶּׁה רַבְּנוּ. וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי הָאָדָם הַזּוֹכֶה וּמְזַכֶּה אֶת הַרְבִּים; כִּי עֲנִיָּן שֶׁל זְכוּי הַרְבִּים הוּא הַכִּי גְדוֹל. וְלִהְפֹּךְ — אָנוּ רוֹאִים, אֲשֶׁר זֶה לְעַמַּת זֶה בְּכָל

דור ודור שקם הצדיק האמת, בחינת משה רבנו, קמים
 חכמי ישראל, שהם הנביאים, הזקנים, אנשי כנסת
 הגדולה, נגדם קם ירבעם בן נבט, שהוא חטא והחטיא
 את הרבים, שלקח על עצמו להשפיע את שם ה' מעם
 ישראל, בר מינן, לקח על עצמו, לעקר את השבת מעם
 ישראל, לשרש את המצוות, בר מינן, להשפיע את
 התורה מעם ישראל, לסגור את תלמודי התורה ובתי
 הספר, שלא ילמדו בהם תורה, אלא כל מיני שטיות,
 אשר זהו ירבעם בן נבט הבא בכל דור ודור, והוא
 חוטא ומחטיא את הרבים, אבל חטא הרבים תלוי בו.
 ולכן עלינו לבטל עכשו את כח הטמאה של ירבעם בן
 נבט, עלינו למלא את כל ארץ ישראל עם אמונה
 פשוטה בו ותברך. ואשרי האדם המזכה את נשמות
 ישראל עם אמונה, ואשרי חכמי ישראל הדורשים
 דרשות, ונוסעים נסיעות, והולכים מעיר לעיר ומכפר
 לכפר וממושב למושב, ומגלים ומפרסמים את הקדוש-
 ברוך-הוא, אשרי האדם הזוכה ומזכה את הרבים,
 שזכות הרבים תלוי בו. ולכן, בני ובנותי היקרים!
 מאחר שעובר עליכם מה שעובר, ואתם רוצים לתקן
 מה שקלקלתם, עקר התקון — לזכות את הרבים,
 ובמה שקלקלתם ראו לתקן; אם חללתם שבת, רחמנא
 לצלן, שהוא בכלל סקילה, תראו לעורר על מצות שבת
 את בני המשפחה, את הילדים את השכנים, ובכל

מקום, וכן מי שנכשל במאכלות אסורים, טרפות ונבלות, ואכל בשר השפן, החזיר והגמל, ישתדל מאד לעורר על פשרות האכילה, וכן בכל דבר מה שאדם קלוקל — צריך לתקן, אם נכשל בכריתות, רחמנא לצלן, יראה לתקן את זאת, ומי שפגם בפגם הברית, יתקן את זאת, על-ידי שיחתן את נשמות ישראל, יחתן את ילדיו בגיל צעיר, שלא יכשלו בעוונות, אשר זו מעלת הזוכים ומזכים את הרבים, שאין חטא בא על ידם. וכה אומרים חכמינו הקדושים (בבא בתרא ח.) "והם תכו לרגליך" — אלו תלמידי חכמים, ההולכים ומכתתים רגליהם מעיר לעיר, ונושאים ונותנים בדבריו של מקום; פי הצדיקים האמתיים, אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן צא), מלבישים עצמם בכל מיני לבושים, והולכים מעיר לעיר, מכפר לכפר, ממושב למושב, ומדברים עם המון-עם אפלו דבורים של מה בכך, העקר לקרבם אל הקדוש-ברוך-הוא; פי באמת אין לנו משג מה זה צדיק. צדיק דבוק בהקדוש-ברוך-הוא, וכל חיותו היא רק אמונה, כדכתיב (תבקיב ב, ד): "וצדיק באמונתו יחיה"; הצדיק נכלל לגמרי באין סוף ברוך הוא, הצדיק אין לו שום הסתכלות בזה העולם, אין לו שום שמיעה בזה העולם, אין לו שום דבורים בזה העולם, הוא כל-כף נכלל בהקדוש-ברוך-הוא, אבל הולך לו בחיים לקרב את כל עם ישראל

להקדוש-ברוך-הוא. ומובא בזהר, מה היה רצונו של משה רבנו? שתמיד השתוקק, והיו לו רצונות וכסופים, איך אני יכול להכניס בעם ישראל את הגלוי הרב הזה, שנתגלה לפני גלוי שכינה, איך אני יכול להכניס את זאת בנשמות ישראל. וזו העבודה הקדושה של הצדיקים, שרוצים שכל עם ישראל יחזרו בתשובה, כי מי הוא מזכה את הרבים? משה רבנו, וכן כל חכמי ישראל הנקראים משה רבנו, הם פנגד ירבעם בן נבט, כי מי הוא ירבעם? זה שרוצה לעקר את האמונה, זה שרוצה לעקר את השבת, זה שרוצה לקרר את נשמות ישראל מלחזר בתשובה, והצדיק האמת, בחינת משה רבנו, לוחם פנגדו, אינו מפחד ממנו, מגלה ומפרסם את אמתת מציאותו יתברך במדרגה הכי עליונה, במסירות נפש הכי גדולה, אך עלינו להבין, שסוף כל סוף אנו מגשמים מאד, ובפרט שרק אנו יודעים איך נתלכלכנו במשך חיינו, עשינו כל מיני תועבות רעות, את מי נטעה?! עברנו, רחמנא לצלן, כל מיני עברות, נכשלנו בכל מיני פשלונות, אבל הצדיק האמת רוצה לרחם עלינו. וכמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ז'), שהצדיק הוא הרחמן האמתי, כי מי הוא מנהיג ישראל? מי שהוא רחמן על נשמות ישראל, ורוצה להוציאם מיסורים, ואילו היסורים? העוונות. כמאמר ז"ל (שבת נה): אין יסורים בלא עון; ואומר

רַבְּנוּ ז"ל, מַה נִּקְרָאִים יְסוּרִים? כְּשֵׁישׁ בָּהֶם עֲוֹנוֹת. אָבֵל הַצַּדִּיק הָאֵמֶת הַדְּבֹק בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, אֵיךְ יֵשׁ לוֹ שְׂיִכוּת לְנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְאֵיךְ יֵשׁ לְנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שְׂיִכוּת אֵלָיו?! הֲרֵי סוּף כָּל סוּף אֵינוֹ נִמְצָא בְּזֶה הָעוֹלָם, וְלָנוּ יֵשׁ שְׂיִכוּת לְזֶה הָעוֹלָם, עוֹבְרִים עָלֵינוּ יְסוּרִים קָשִׁים וּמְרִים, מֵאַחַר שֶׁחֲטָאנוּ, וְלָכֵן אֵיךְ אָנוּ יְכוּלִים לְהִתְקַשֵּׁר אֶל הַצַּדִּיק, וְאֵיךְ הַצַּדִּיק מִתְקַשֵּׁר אֵלָינוּ?! אֵלֵא זֹה גִדְּלָתוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק, שֶׁמִּשְׁחַק אֶתְנוּ בְּכָל מִינֵי מִשְׁחָקִים, יוֹרֵד אֵלֵינוּ בְּכָל מִינֵי לְבוּשִׁים, עַד שֶׁנִּדְמָה לָנוּ, כְּאִלוֹ הוּא חֵבֵר שֶׁלָנוּ, וְרַע וְיָדִיד שֶׁלָנוּ; כִּי כְּפִי גִדְּלַת הַצַּדִּיק, יָכוֹל לְהִתְלַבֵּשׁ בְּשִׂיחוֹת חֲלִיץ, עַד שֶׁנִּדְמָה כְּאַחַד מֵאֶתְנוּ, וּמִזֶּה בָּא, שֶׁמְזוּלְזָלִים בְּגִדְּלַת הַצַּדִּיק. אַךְ אוֹי לוֹ לְאָדָם הַמְזוּלְזָל בְּגִדְּלַת הַצַּדִּיק, כִּי יִקְבֹּל עַנְשֵׁי קָשִׁים מְאֹד. לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְּקָרִים! עָלֵינוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצַּדִּיק הָאֵמֶת, הַמְזוּכָה אֶת הַרְבֵּים, וְדִיקָא עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק הַזֶּה נִזְכָּה לָשׁוּב בְּתִשְׁבָּה שְׁלֵמָה.

ג.

הַמְזוּכָה אֶת הַרְבֵּים לְקִים אֶת הַמַּצּוּוֹת, זְכוּתוֹ וְשְׁמוֹ הוֹלְכִים לְפָנָיו תָּמִיד,
וְיִשְׁאֵר זְכָרוֹ לְדוֹרֵי דוֹרוֹת

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְּקָרִים! עֲלֵיכֶם לְזָכֵר, אֲשֶׁר עָקַר
הַזְּכוּת שֶׁל כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל בְּזֶה הָעוֹלָם הוּא רַק קִיוֹם

המצוות, שאנחנו צריכים למסור נפשנו להחזיר
בנשמות ישראל, שיקימו את המצוות, פי אין עוד דבר
יותר גדול מזה, שיהודי מזכה את הרבים עם מצוות;
פי המצוות הן הרצון של הקדוש-ברוך-הוא, ובזה
שיהודי מקיים מצוות, בזה הוא מקיים את רצונו יתברך.
בזה שיש ליהודי מזוזה כשרה על פתח ביתו, בזה הוא
מגלה את הרצון של הקדוש-ברוך-הוא. ואומרים
חכמינו הקדושים (מנחות לג:): מלך בשר ודם יושב
בפנים, ובדלת עומד לו שומר, שלא יוכלו להכנס
אצלו, לא-כן עם ישראל, היהודי יושב לו בתוך הבית,
ומי השומר שלו? לא אחר אלא הקדוש-ברוך-הוא
בעצמו, שהוא שומר אותנו, פי הקדוש-ברוך-הוא
שומר דלתות ישראל, לכן המזכה את הרבים, שתהיה
להם מזוזה כשרה, זכות הרבים תלויה בו. וכן מי
שמזכה את הרבים, שיזכו להניח תפלין, איזו זכות היא
זו — לזכות יהודי, שיתעטר בכל יום בתפלין, ולכן
עקר זכוי הרבים, זה רק לזכותם לקיים את המצוות.
כמו-כן אשרי האדם המזכה את הרבים, שיהיה מקוה
טהרה בעירו; אשרי המזכה את הרבים, שיאכלו
מאכלים פשרים; אשרי המזכה את הרבים לשמור את
השבת; אשרי המזכה את הרבים להתפלל בצבור;
אשרי המזכה את הרבים לקיים מצוות כבוד אב ואם;
אשרי המזכה את הרבים שיהיה שלום בין נשמות

ישראל, שְׁכַל אֵלוֹ הֵן מַצּוֹת מַעֲשִׂיּוֹת, וְצָרִיכִים
 לְהַחֲדִירָן בְּתוֹךְ נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי מִי שְׂזוּכָה לְקַיֵּם
 מִצְוָה אַחַת שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּבָר יֵשׁ לוֹ כַח
 לְהַמְשִׁיךְ בַּחַיִּים; כִּי עַל-יְדֵי כָּל מִצְוָה וּמִצְוָה שֶׁיְהוּדֵי
 מְקַיֵּם, הוּא מוֹרִיד אֶת הַשְּׂכִינָה בְּזֵה הָעוֹלָם. וְאוֹמְרִים
 חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סוֹטָה ג:) כָּל הָעוֹשֶׂה מִצְוָה אַחַת
 בְּעוֹלָם הַזֶּה, מְקַדְּמָתוֹ וְהוֹלֵכֶת לְפָנָיו בְּעוֹלָם הַבָּא;
 יְהוּדֵי מְקַיֵּם מִצְוָה אַחַת כָּל חַיּוֹ, הֵינּוּ הוּא חַי שְׁבַעַיִם
 שָׁנָה, כְּדַכְּתִיב (תְּהִלִּים צ, י): "יְמֵי שְׁנוֹתֵינוּ בָּהֶם שְׁבַעַיִם
 שָׁנָה", וְאִם זוּכָה — חַי שְׁמוֹנִים, תְּשַׁעִּים שָׁנָה,
 וְאַחֲר־כֵּן יוֹצֵא מִזֶּה הָעוֹלָם, וְכָל הַחַיִּים שָׁלוּ לֹא עָשָׂה
 אֶלֶּא מִצְוָה אַחַת — אֲשֶׁרֵי לוֹ! הַמִּצְוָה הַזֹּאת מְקַדְּמָתוֹ
 וְהוֹלֵכֶת לְפָנָיו בְּעוֹלָם הַבָּא, וּמְשַׁמְרֶת אוֹתוֹ. וּמְכַל שִׁכְן
 וְכָל שִׁכְן שֶׁעָשָׂה עוֹד וְעוֹד מִצְוָה. וְאֲשֶׁרֵי הָאָדָם הַמְּזַכֶּה
 אֶת הָרַבִּים לַעֲשׂוֹת מַצּוּוֹתָיו יִתְבָּרַךְ. וּבְרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ
 שְׁמוֹ, אֲנַחְנוּ יְהוּדִים מְאֻמְיָנִים בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֲנוּ
 גְּאִים בְּיַהֲדוּתֵנוּ, אָנוּ גְּאִים בְּזֵה שְׁאֲנוּ מְקַיְמִים מַצּוּוֹתָיו
 יִתְבָּרַךְ, אָנוּ גְּאִים עִם הַפְּאוֹת וְהַזְּקָן שְׁלָנוּ, עִם הַצֶּלֶם
 אֶלְקִים שֶׁיֵּשׁ עַל פְּנֵינוּ, וְאֲנוּ שְׂמֵחִים וְעֲלִיזִים שְׁלֹא עָשָׂנוּ
 גּוֹי, וְאֲנוּ אוֹמְרִים בְּכָל יוֹם בְּרַכָּה: "שְׁלֹא עָשִׂנִי גּוֹי",
 אֲשֶׁר אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן י'), שְׂזוּ
 הַשְּׂמִיחָה הַכִּי גְּדוּלָה, שְׂאִינָנוּ גּוֹיִים כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת; כִּי
 אָנוּ עַדִּים מֵהַ גּוֹיִים הַרוֹצְחִים מְסַגְּלִים לַעֲשׂוֹת, וְעַד

היום אנו רואים, שהורגים אנשים, נשים וילדים חפים מפשע, וכל אמות העולם לא אכפת להם כהוא זה, וממשיכים את חיי היום-יום, ואפלו בינם לבין עצמם, הורגים ורוצחים ושופכים דם אזרחים אמללים חפים מפשע, ואף אחד אינו מניח אצבע קטנה לעזרם, הגם שמפציצים פה ושם, אבל אין אכפת לאף אחד. ומכל שכן וכל שכן, כשמדבר בנשמות ישראל, ראינו ואנו רואים, שכלל אמות העולם עמדו מנגד, וצחקו שהורגים אותם. ולכן, בני ובנותי היקרים! אל נא תקחו את הזבל של המסיון, ימח שמם וזכרם, שרוצים לחדר לתוכנו, ולמכר לנו את המשיח והשקר שלהם, אל נא נשכח מה עשו לנו במשך אלפים שנה, שהרגו, שרפו, צלבו, חנקו ותלו בכל מיני מיתות משנות ואכזריות את עם ישראל, ועתה באים עם חיוף על הפנים, עם כל מיני פתויים, כאלו הם רוצים את הטובה שלנו, שנמיר, בר מינן, את דתנו?! לא ולא! לא יצליחו! עם ישראל הוא עם רק על-ידי התורה, על עם ישראל כתוב (במדבר כג, ט): "הן עם לבדד ישכן, ובגויים לא יתחשב", עם ישראל הולכים לבד עם הקדוש-ברוך-הוא, ולזאת, בני ובנותי היקרים! עלינו למסר את נפשנו לזכות את הרבים בקיום המצוות, כמאמרם ז"ל (ברכות סג): כל המרפה עצמו אפלו ממצוה אחת, אין בו כח לעמד ביום צרה; עוברים עלינו כל-כף הרבה צרות

וְיִסּוּרִים; כִּמָּה אָבוֹת בּוֹכִים עֲכָשׁוּ שֶׁשָּׁכְלוּ אֶת
 יְלָדֵיהֶם?! וְאִיזָה צַעַר זֶה! וְאָנוּ כְּלָנוּ מִשְׁתַּתְּפִים
 בְּצַעֲרָם, וְגַם לָנוּ כּוֹאֵב שֶׁשָּׁכְלוּ יְלָדִים פְּרָחִים אֲמֻלָּלִים,
 עַל מָה וְלָמָּה?! מִפְּנֵי רְצִיחַת הַגּוֹיִים, מִפְּנֵי רְצִיחַת
 הַרוֹצְחִים! וְעַתָּה הֵם מִלְּבִישִׁים עֲצָמָם, שְׂרוֹצִים
 שְׁלוֹם?! אוֹי לֹו לְשְׁלוֹם שְׁלָהֶם! "אֵין שְׁלוֹם אָמַר הַגּוֹי" הַ
 לְרֹשְׁעִים" (יְשַׁעְיָה מַח, כב), שְׁלוֹם זֶהוּ רַק הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה,
 בְּלֵי הַתּוֹרָה — לֹא שִׁיף שְׁלוֹם! וְלָכֵן, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי
 הַיְקָרִים, בָּאוּ נִזְכָּה אֶת הַרְבִּים לְקַיֵּם אֶת הַמְצֻוֹת, שֶׁזֶהוּ
 זְכוּי הַרְבִּים הַכִּי גָדוֹל, וְהַזְכוּת הַזֹּאת שִׁיכֶת לְדוֹרֵי דוֹרוֹת.
 וּמִי שֶׁמְזַכָּה אֶת הַרְבִּים, שָׁמוּ הוֹלֵךְ תָּמִיד לְפָנָיו, וְזָכְרוּ
 יִשְׂאֵר לְדוֹרֵי דוֹרוֹת. וְלָכֵן בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! דִּיקָא
 עַתָּה, שֶׁאָנוּ כָּל-כָּף מְצַטְטְעִים בְּצַעַר נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל,
 שֶׁנֶּהְרָגוּ עַל-יְדֵי רֹשְׁעִים אַרוּרִים, שֶׁהִדָּם נוֹטֵף מִיַּדֵיהֶם,
 רוֹצְחִים בְּדָם קָר, רוֹצְחִים אֲנָשִׁים, נָשִׁים וְטָף, עַל לֹא
 דָבָר, רַק מִחֲמַת שֶׁהֵם יְהוּדִים, אֵינָנוּ יְכוּלִים לְמַחֵל לָהֶם,
 וְאֵנָחְנוּ מִבְּקָשִׁים מִהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: הַגּוֹי" הַ יְקָם דָּמָם,
 הוּא יִתְבָּרֵךְ יְקָם נִקְמָתָנוּ לְעֵינֵינוּ, וְנִזְכָּה לְרֹאוֹת בָּמוֹ
 עֵינֵינוּ נִקְמַת דָּם יִשְׂרָאֵל הַשְּׁפוּף כַּמִּים. בָּאוּ, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי
 הַיְקָרִים, לְזָכוֹת אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּמְצֻוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה
 זְכוּת הַרְבִּים תִּעֲמַד לָנוּ.

ד.

אין לתאר ולשער את מעלת האדם המזכה את הרבים בלמוד התורה הקדושה, שאז מתחלק עמָהם חלק בחלק שנה בלמודם

בני ובנותי היקרים! אין לתאר ואין לשער את מעלת אלו המזכים את הרבים, ואיזו זכות יש להם, אי אפשר להגדיר במלים, ובפרט אלו האנשים המזכים את הרבים בלמוד התורה, ומקימים תלמודי תורה ובתי-ספר, שילמדו בהם תורה, זכות זו עולה על כל הזכויות; כי מי שמזכה את הרבים בלמוד התורה הקדושה, מתחלק עמָהם שנה בשנה, חלק בחלק. לזאת, בני ובנותי היקרים! באו תתמכו בתורה! באו תעזרו שיקומו תלמודי תורה חדשים, בתי-ספר לבנות חדשים, ולא תמצא עיר, מושבה וכפר, בכל ארץ ישראל ובכל העולם כלו, שלא יהיו בהם מוסדות חנוך, שילמדו בהם תורה והלכות עם בני ובנות ישראל. תעזרו בהקמת בתי פנסיות ובתי מדרשות, ישיבות וכוללים, אשר זהו זכוי הרבים הכי גדול, ומי שרק יכול לעזור בזה, שיהיה לו חלק בהקמת התורה, להקים ישיבות שילמדו בהן כל בני ישראל תורה — אשרי לו ואשרי חלקו, ויקבל שנה בשנה שכר הלומדים; כי אין זכות גדולה יותר מזו, שמזכים את הרבים בלמוד התורה הקדושה, אשר התורה היא חכמתו ותברך,

וכשאתם זוכה ובונה תלמודי תורה, בתי ספר, כוללים, ישיבות, בתי כנסת ובתי מדרשות, אשר בהם לומדים תורה, הוא מוריד חכמתו ותבונה בזה העולם. לכן, בני ובנותי היקרים! באו ותעזרו שיבנו יותר ישיבות, יותר כוללים, יותר בתי כנסיות ובתי מדרשות, יותר תלמודי תורה, יותר בתי-ספר, שילמדו בהם את תורת הקדושה ברוך-הוא, ולכלכם יהיה חלק בהורדת התורה אל זה העולם הגשמי והחמרי. הגיע הזמן, שכלנו נלמד תורה! הגיע הזמן, שכלנו נשוב בתשובה שלמה! הגיע הזמן, שכלנו יהיה חלק בתורה הקדושה — הן בלמוד התורה, שנצטרף לשעורי תורה, שיש בכל בית-הכנסת ובית-מדרש, נצטרף לכוללים שלומדים שם אברכים את התורה הקדושה, נצטרף לישיבות הקדושות, נכניס את בנינו ובנותינו לתלמודי תורה ולבתי ספר חרדיים, ונלמד עמהם את התורה הקדושה, שהיא הזכות הכי גדולה — לעזור ולסייע ולתמוך בתורה, ובזה נתחלק חלק בחלק עם לומדיה.

ה.

עקר זכוי הרבים — להכניס בלב נדבאים אמונה פשוטה, ולשמחם, לעודדם ולאמץם

בני ובנותי היקרים! עליכם להזכיר לעצמכם,

שזכוי הרבים הוא להחזיר אמונה פשוטה בנשמות ישראל, ולחזק ולעודד ולשמח את נשמות ישראל; כל אחד ואחד עוברים עליו צרות ויסורים, מרירות והרפתקאות, ואין אדם שלא תעבר עליו איזו צרה. ואנחנו צריכים למסר את נפשנו לזכות את הרבים, לחזקם, לשמחם ולעודדם, שזהו זכוי הרבים הכי גדול — לעזור לזולת, להוציאו מעצבות ומדכאון. ונחמנו הקדושים מספרים לנו (תענית כב.), שרבי ברוקא חוזה הנה שכיח בשוקא דבי לפט [רבי ברוקא היה שכיח בשוקים של עיר לפת], הנה שכיח אליהו גביה [אליהו הנביא הלך אתו, ט"ל עמו, הינו שזכה לגלוי אליהו הנביא, שזו זכות עצומה]. אמר ליה: איכה בהאי שוקא בר עלמא דאתי? [אמר לו: יש בשוק הזה אדם שזוכה להיות בן עולם הבא?] אמר ליה: לא! אדהכי והכי אתו הנה תרי אינשי [עודם מדברים, הגיעו שני אנשים], אמר ליה [אליהו הנביא לרבי ברוקא], הנה נמי בני עלמא דאתי נינהו [הם זוכים להיות בני עולם הבא, והיה מאד סקרן לדעת, למה זכו להיות בני עולם הבא? אזל לגבייהו [הלך אליהם], ואמר להו: מאי עובדיכו? [מה העבודה שלכם?] אמרו ליה: אינשי בדוחי אנו מבדחינו עציבי. [אנחנו אנשים בדחנים, היכן שאנו רואים אנשים עצובים, אנו מבדחים אותם]; כי חזינו בי תרי דאית להו תיגרא בהדייהו טרחינו

וְעַבְדִּינָן לְהוּ שְׁלָמָא [אִם אָנוּ רוּאִים שְׁנַי יְהוּדִים רַבִּים
 בְּיַנְיָהֶם, אָנוּ עוֹשִׂים בְּיַנְיָהֶם שְׁלוֹם]. רַק בְּזָכוֹת זֶה זָכוּ
 לְהִיּוֹת בְּנֵי עוֹלָם הַבָּא. לָכֵן, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! הִבָּה
 וּנְשַׁמַּח יְהוּדִים זֶה אֶת זֶה, שְׂזוּ הַשְּׂמִיחָה הַגְּדוּלָּה בְּיוֹתֵר,
 וּבַפֶּרֶט כְּשֵׁרוּאִים בֶּן-אָדָם עָצוּב שָׁבוּר, מְדַכָּא בִּיסוּרִים,
 וְאֵינָנוּ יוֹדְעִים אֵיךְ לְסַיְעוֹ, הָעֶקֶר רַק לְשַׁמְחוּ וּלְהַפִּיחַ בּוֹ
 רוּחַ חַיִּים. וּבַפֶּרֶט מִי שֶׁשָּׁכַל אֶת יְלָדוֹ, מְצוּהָ רַבָּה
 לְשַׁמְחוּ; וְכֵן כָּל אֱלוֹ הַשׁוֹכְבִים בְּבֵתֵי חוֹלִים, אֲשֶׁר אֵין
 מִי שְׁיָבוֹא לְבַקְרָם, מְצוּת בְּקוֹר חוֹלִים עוֹלָה עַל כָּל
 הַמְצוּוֹת, עַד שְׁאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (נְדָרִים מ.א.): כָּל
 מִי שְׁאֵינוּ מְבַקֵּר חוֹלִים, הֲרֵי זֶה שׁוֹפֵף דָּמִים; כִּי עַל-יְדֵי
 בְּקוֹר חוֹלִים, עוֹזְרִים לְאִמְלָלִים לְגַלְמוּדִים, כִּי הַחוֹלָה
 רוֹאֶה שֵׁשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂמֵתֵעֲנִינִים בְּצָרוֹתֵיהֶם, וְכֵן לִילֵף
 לְמוֹשֵׁב-זִקְנִים, אֲשֶׁר יוֹשְׁבִים שָׁם זִקְנִים וּזְקָנוֹת לְבָדָם,
 וּמִיֶּחֱלִים וּמְצַפִּים לְנַפֵּשׁ חַיָּה שְׂתָבֵא לְהַפִּיג שְׁעֵמוּמָם,
 לְתַנּוֹת צַעֲרָם וְכוּ', וּכְשֵׁיהוּדֵי נִכְנָס לְבַקְרָם, מְדַבֵּר עַל
 לֶבָם, שׁוֹמֵעַ אֲנַקְתָּם, זֶה הַמְצוּהָ הַחֲשׂוּבָה בְּיוֹתֵר. לְזֹאת,
 בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! הִבָּה נְשַׁמַּח יְהוּדִים! הִבָּה נַחְדִּיר
 בְּהֶם אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ! הִבָּה נַחְדִּיר בְּעַם
 יִשְׂרָאֵל בְּטַחוֹן בְּהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבְזָכוֹת זֶה יִמְלֵא
 הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְשָׁלוֹת לְבָנוּ, וְנִזְכָּה לְהַפִּירוֹ יִתְבָּרַךְ
 פָּנִים אֶל פָּנִים, וְנִזְכָּה לְרֹאוֹת בְּהַתְגַּלוֹת הַשְּׂכִינָה בְּבִגְדֵי
 בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, אָמֵן!